

Problem odgovornosti u etici

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru

Pucanje nije loše, ako meci završe u pravom čoveku.

Cleant Eastwud (Priljavi Hari)

UVOD

Zašto sam izabrao baš ovaj citat za početak izlaganja o etici? Koliko god da bio banalan, jer pravi filozofi vole transcendentalne istine, ovaj nas citat sasvim lepo uvodi u kritiku etike, o kojoj će ovde biti reč.

Za početak treba reći nešto o izvorima i korenima ovakvog skeptičnog stava prema etici. Na prvom mestu je definitivno Milan Kangrga čija je čitava karijera protekla u beskompromisnoj kritici etike. Drugi je Michel Foucault, koji je izrazio snažnu skepsu prema sistemima misli, te uništio nevinost znanja kao takvog. To će ujedno biti i glavne reference ovog izlaganja. Metodološki gledano sledim Derridin napatuk, prema kojem filozofskim tekstovima treba pristupati isto kao i književnim tekstovima. Odnosno, ne treba praviti veliku razliku između recimo Aristotelove Metafizike i bajki Ivane Brlić – Mažuranić. Metafizika ima istorijsku i literarnu vrednost, ali ne može poslužiti kao valjan model za opisivanje stvarnosti.

ETIKA

Nemoguće je u par rečenica sumirati sve etičke koncepcije. Mnogo je ljudi kroz istoriju filozofije na različite načine govorilo o etici. Ali za kritiku etike ipak treba poći od nekakve koncepcije etike. Evo kako ja vidim etiku: etika bi bila znanost u potrazi za večnim vrednostima i principima ponašanja. Ona promišlja o tome koje je delovanje dobro, a koje loše, kako voditi dobar život i kakvo je pravedno društvo. Ona pretpostavlja da je čovek slobodno biće, obdareno razumom, da promišlja o svom delovanju, da djeluje u skladu sa motivima, da je svestan, odgovoran, da predviđa posledice svog delovanja i procenjuje ih, da brine o drugim ljudima i njihovom dobru itd. Sve je ovo podložno ispitivanju i ova kritika etike će to preispitati. Često se kao garancija morala navodi Bog. Bog je taj koji je osmislio moralne principe, narav čoveka, dobrotu, zlo i sve srodno. Svojevremeno je Dostojevski domislio finu formulu koja veže moralni poredak uz Boga, a ona glasi: "Ako Bog ne postoji, sve je dopušteno." Ovo na prvi pogled doista izgleda jako mudro, međutim, mnogo se toga promenilo od vremena u kojem je živio Dostojevski. Slavoj Žižek parafrazira Dostojevskog, ali u duhu današnjice: "Ako Bog postoji, sve je dopušteno." Svi religijski fundamentalisti upravo Boga koriste kao opravdanje svojih nakana, koje nemaju ništa zajedničko s našim svakodnevnim iskustvom dobrote. Upravo ako Bog postoji, imate dobar razlog za ubojstva i terorističke napade. Dakle, postojao Bog ili ne postojao, etika ima veliki problem sa svojim teološkim utemeljenjem.

Moralna odgovornost

Danas je u liberalnim krugovima popularna relativizacija moralne odgovornosti, pa i odgovornosti uopšteno. Popularno je na svaki čin gledati kao na posledicu determinističkih procesa u mozgu, u odnosu na koje pojedinac zapravo nema nikakve odgovornosti.

Ukoliko neko počinu neki zločin ili neki štetan čin po sebe ili po druge, argumentira se da on u konačnici nije odgovoran, nego su ga na to nagnali neki biokemijski procesi u mozgu, nekakvi disbalansi, poremećaji, bolest, geni...

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com